

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-a-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de casație și justiție, secția II : *Constantin Ghenadi personal, Ecaterina Ghenadi cu autorizația soțului său și Sultana Strejescu cu I. C. Ioanidi ;*

Curtea de apel din București, secția I : *Baron Barbu B. Bellu cu D. Palopulo fiu cu o Adnotație de d-l C. N. Toneanu ;*

Judecătoria ocolului II, Galați : *D. Herșcovici cu Lazăr Teodor ;*

Tribunalul Ilfov, secția I : *V. Pescariu cu Primăria Capitalei ;*

Tribunalul județului Vâlcea : *Preotul Barbu Rădulescu cu Preotul George Iosif Popescu ;*

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ :

Tribunalul civil din Bruges (Belgia) : *Van Hollebeke contra lui Dhooche cu o Observație de d-l D. Alexandresco.*

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 5 Septembrie 1901

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Constantin Ghenadi personal, Ecaterina Ghenadi cu autorizația soțului său și Sultana Strejescu cu I. C. Ioanidi

Urmărire imobiliară. — Indivisiune. — Comoștenitor urmărit. — Când se poate urmări. — (Art. 494 pr. civilă).

Urmărire imobiliară. — Conexare. — Când are loc. — (Art. 523 pr. civ.).

1. *Creditorii personali ai unui comoștenitor nu pot urmări partea indiviză a debitorului când această parte nu este certă sau determinată.*

2. *La vânzările silite conexarea se face numai în cazul când mai mulți creditorii urmăresc același imobil.*

Ast-fel nu este loc la conexare când un singur creditor, cu drept de ipotecă asupra mai multor porțiuni dintr'un imobil, urmărește deosebit fie-care parte.

Decisiunea 237/901.— Respins recursul făcut de Constantin Ghenadi și alți cu I. C. Ioanidi, contra ordonanței de adjudecare a tribunalului Covurului s. I. No. 271/901 în ceia-ce privește primele trei motive, iar în cât privește motivul al

IV-lea de casare, ivindu-se divergența de opinii, rămâne a se discuta din nou de complectul prevăzut de art. 22 din legea organică a Curței de casație.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. Cuculi ;

Pe d-l avocat Sipsom din partea soților Ghenadi în desvoltarea motivelor de casare ; și

Pe d-l avocat Benișache din partea d-lui I. C. Ioanidi în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului I de casare :

«Violarea art. 509 Pr. civ. combinat cu 554 Pr. civ. de oare ce vânzarea imobilului nu s'a făcut cunoscut tuturor coproprietarilor».

Având în vedere ordonanța de adjudecare supusă recursului din care rezultă că pârâțul Ioanidi, are a primi de la recurenții o sumă de bani în virtutea unui act hipotecar ;

Considerând că mijlocul de casare ast-fel cum s'a formulat în scris, ne fiind propus și discutat la trib. de urmărire, nu poate fi propus de a dreptul și pentru prima oară dinaintea acestei curți ;

Considerând că deși recurenții prin desvoltarea orală a motivului a susținut că, termenul vânzării nu ar fi fost comunicat debitoarelor, această alegațiune, însă este neesactă în fapt, întru cât din lucrările aflate în dosar se constată că la toate termenele de vânzare, debitoarele au fost încunoștiințate în regulă, așa că din ambele puncte de vedere mijlocul de casare are a fi respins ;

Asupra mijlocului II de casare :

«Violarea art. 494 Pr. civ. de oare-ce nu s'a provocat întâi partagiul și apoi să se facă vânzarea, nefiind certe și lichide porțiunile fie-cărui coproprietar care sunt în număr de patru, că pe lângă imobilul urmărit mai este încă unul posedat de aceleași persoane tot în indivisiune».

Considerând că deși după dispozițiunile art. 494 Pr. civ. creditorii personali ai unui comoștenitor, nu pot urmări partea indiviză a debitorului lor, când partea urmăritului nu este certă sau determinată, în specie însă se constată că partea indiviză scoasă în vânzare este certă și cotitatea sa se găsește determinată anume prin însăși actul constitutiv de ipotecă, ast-fel că vânzarea părții indivize se putea face și de aceea și acest mijloc este neîntemeiat.

Asupra mijlocului III de casare :

«Violarea art. 523 al. I Pr. civ. căci de și este urmărit un singur imobil în indiviziune de același creditor, totuși au fost două vânzări deosebite, dându-se două ordonanțe de adjudecare pentru trei părți din acel imobil».

Considerând că după dispozițiunile art. art. 523 Pr. civ. conexarea se face numai în cazul când mai mulți creditorii urmăresc același imobil;

Că în specie fiind un singur creditor cu drept de ipotecă asupra mai multor porțiuni din imobil, faptul că s'a vândut deosebit și prin diferite ordonanțe nu poate vicia vânzarea întru cât s'a s'au s'evârșit deosebit diferitele vânzări, având de obiect diferite părți;

Considerând că în cât privește motivul al 4-lea relativ la tabloul de ordinea creditorilor, ivindu-se divergență de opinii, rămâne că acest mijloc să se discute din nou în complectul prevăzut de art. 22 din legea organică a Curței.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția I

Audiența de la 23 Martie 1902

Președinția D-lui AT. K. CHIVU, Prim-Președinte

Baron Barbu B. Bellu cu D. Pulopulo fi

Decisiunea comercială No. 31

Prescripțiune. — Acțiune cambială. — Dacă prin trecerea de 5 ani se prescrie numai acțiunea ce derivă din cambii sau însăși obligațiunea în sine. — (Art. 949 C. comercial).

Prescripțiunea prevădută de art. 949 din Codul comercial fundându-se pe o prescripțiune legală de plată în contra căreia nu se poate face nici o probă, de aci rezultă că prin o asemenea prescripție nu se prescrie numai acțiunea cambială, ci însăși datoria, pentru că se presumă că a fost achitată.

S'a ascultat d-l avocat B. Dumitropolu, din partea apelantului Baron Barbu B. Bellu în dezvoltarea motivelor de apel și d-l avocat Nicolăescu din partea întimaților fi Pulopulo în combateri.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Baron Barbu B. Bellu în contra sentinței cu No. 1562 din 1901 a tribunalului Ilfov, secția comercială;

Având în vedere că, din actele prezentate și din debateri, rezultă că fi D. Pulopulo a intentat acțiune în contra apelantului cerând să fie obligat să le plătească suma de 34000 lei, ce are a lua de la d'nsul în calitate de succesori al defunctului Baron Barbu Bellu, pe baza a șapte cambii subscrise de acesta din urmă;

Considerând că apelantul în contra a șase din aceste cambii a opus prescripția de cinci ani prevădută de art. 949 C. com.;

Considerând că tribunalul, de și constată că, în adevăr, acele sease cambii sunt prescise, totuși privind ca prescise numai acțiunea cambială, iar nu și obligația în sine, hotărăște că acele cambii a' rămas ca simple înscrisuri civile prescriptibile prin trei-zeci de ani și și declină competența trimițând afacerea a se judeca de trib. civil;

Considerând că prescripțiunea prevădută de sus citatul articol se fundează pe o prezumpțiune legală de plată în contra căreia nu se poate admite nici o probă; că, prin urmare, nu se prescrie numai acțiunea cambială, ci însăși datoria, pentru că se presumă că s'a achitat;

Considerând că nici textul articolului 949 C. com. nu vorbește de prescripția numai a acțiunii cambiale; că acest text zice că se prescriu prin cinci ani «acțiunile ce derivă din cambii . . .», adică acțiunea de a reclama suma probată cu cambie;

Că, dar, a admite, cum decide tribunalul, că creditorul care a pierdut ori-ce drept de a proba în comercial reclamația sa cu acele cambii prescise îi mai rămâne o altă acțiune, în civil, care se prescrie prin 30 de ani,

și unde se poate servi cu aceleași cambii, dar cari acum ar fi decăzut din poziția lor privilegiată de cambii, la acea de simple înscrisuri civile, este a zice că prescripția de cinci ani nu are ca fundament prezumpțiunea sus menționată, plata, ci altă idee, care, însă, nu se arată, cea ce este inadmisibil;

Că, în speță, cele șase cambii și anume cele cu datele: 21 Iunie 1895 de 2000 lei, 14 Martie 1896 de 10000 lei, 14 Martie 1896 de 4000 lei, 4 Ianuarie 1895 de 4000 lei, 21 Iunie 1895 de 6000 lei și 21 Iunie 1895 de 2000 lei sunt prescise, și pe temeiul lor nu se mai poate cere plata nici în comercial nici la verii o altă instanță, fiind-că, din lungul timp de cinci ani de când a' ajuns la scadență, fără ca să se fi pretins plata lor, să prezumă că s'a achitat și numai din neglijență nu s'a' retras din mânele creditorului;

Având în vedere că relativ la cea-l'altă cambie de 6000 lei apelantul o recunoaște și nu are nimic de obiectat;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul făcut de Baron Barbu B. Bellu, etc.

(ss) At. C. Kivu, T. T. Djuvaru, Em. Anastasiu

grefier (s) N. Brătianu

Observațiune. — Cestiunea rezolvată de Curtea de apel din București, s. I, este foarte desbătută în jurisprudența și doctrina italiană.

O dată prescise prin trecere de 5 ani acțiunea cambiară se mai poate exercita acțiunea care derivă din raportul care a dat naștere cambiei? Sau cu alte cuvinte se prescrie prin trecere de 5 ani și însăși datoria?

— Cei ce susțin că datoria nu se prescrie, și că se cuvine o acțiune care derivă din raportul anterior care a dat naștere cambiei, după natura sa civilă sau comercială, fac să depindă cestiunea de soluțiunea unei alte cestiuni, adică dacă raportul cambiar produce de regulă novațiunea raportului civil sau comercial preexistent, așa că prin emiterea cambiei trebuie să se considere stinsă obligațiunea ce derivă din acest raport primitiv, și 'i ea locul o altă obligațiune având ca unic titlu (*causa debendi*), însăși cambia. Și ei resolvând o atare cestiune, de alt-fel în conformitate cu marea majoritate a autorilor și tribunalelor italiene și de alt-fel conform regulilor generale ale novațiunii că novațiunea, afară de convențiune contrariă expresă sau tacită, nu trebuie să se admită, din aceasta deduc că cu toată cambia, obligația originară continue a subsista, și conchid că trebuie să se admită pentru a valorifica creanța, exercițiul acțiunii comerciale sau civile pe baza ordinară, de și a' rămas stinse prin decadență sau prescripție acțiunile legate de cambie. Deci dacă prin titlu cambiar nu s'a efectuat o novațiune, prima obligație nu se stinge cu cambia, ci din contră se adaugă pentru aceeași obligație o altă obligațiune, cea cambiară, și stingându-se acțiunea relativă la cambii 'i supraveștește acțiunea relativă la obligațiunea cambiară(').

(1) Manara. F. Ital. 1894, XIV, I, p. 510 notă, combătând decisiia Curței de apel Brescia; — C. Vivante, Foro Ital. 1899, I col. 1264, notă; — Apel Genova 1899. For. Ital. I, 235; — Cas. Napoli, 23 Sept. 1899. F. Ital. 1899, I, 1264.

Soluțiunea însă cea mai juridică este aceea adoptată de Curtea de apel București, s. I mai sus reproducă. In adevăr :

1. Spre a ne convinge că presumpția din art. 949 este estinctivă a creanței însăși, e destul să vedem că acolo nu se zice că prin trecere de 5 ani se prescrie acțiunea cambiară, ci prin trecerea aceluși period de timp se prescriu acțiunile ce derivă din cambii, fără nici o distincțiune dacă atari acțiuni sunt numai inerente formei literale unor asemenea titluri, sau revestesc chiar caracterele obligațiunilor comerciale în genere sau civile.

2. Trebuie se luăm în considerare, că dacă simpla decadență a acțiunii cambiare prin omisiunea măsurilor stabilite de lege lasă să subsiste numai acțiunea de folos nedatorit, în sensul art. 351 din Cod. com., ar fi absurd ca prescripția pentru lipsa exercițiului dreptului în timp de 5 ani, să nu aibă alt efect de cât a face civilă obligația cambiară. Când legiuitorul voește aceasta, o spune explicit, declarând în art. 273, pentru cambiele că-roră le lipsește vre una din condițiile esențiale ce le exclude calitatea și efectele speciale ale cambiei «*cu reserva efectelor ordinare ale obligațiunei, după natura sa comercială sau civilă*».

3. Sunt și lucrările comisiunei însărcinate cu modificarea Codului comercial italian, ast-fel cum a eșit actualul Cod din 1882 și pe care noi l'am copiat, din cari rezultă că deliberând pentru prescripțiune s'a exprimat clar ; ast-fel prin procesul verbal din 14 Maiu 1869 la No. 29 se dice «Prescripția acțiunei cambiare contra acceptantului este fixată de legea germană la 3 ani (art. 77), și e o prescripție care stinge numai dreptul cambiare, rămânând intactă acțiunea creanței, dacă e locul. Dupe Codicele de comerț (art. 282 și 283) există însă o prescripție estinctivă a creanței în periodul mare de 5 ani și o atare prescripție e fondată pe presumpția de plată, care admite proba contrariă prin deferirea jurământului». Discutându-se și cântărindu-se motivele cari dictau aceste deosebite dispozițiuni, comisiunea adoptă cel mai lung termen al prescripției de 5 ani, *estinctivă a creanței* (estintiva del credito) și esclude deferirea jurământului. Apoi presidentul Comisiunei, în procesul verbal din 31 Maiu 1870, propunând dacă comisia voește să mențină intact acel principiu al prescripțiunei estinctive a creanței, comisia a declarat că menține acea declarațiune⁽²⁾. Deci pe presumpția de plata creanței, admisă de Codicele com. german, s'a admis prescripția, fără deferire de jurământ.

4. Fie că e vorba de obligațiuni civile, fie comerciale, nu poate fi indoială că atunci când ele iau forma cambiară devin obligațiuni cambiare, felul documentului obligator adoptat de părți făcând

parte din convențiunea contractanților cari incredintează prin consimțimentul lor, interesele lor, titlului ce s'au ales, acceptându-i și toate consecințele. Așa că, dacă pentru o obligațiune civilă, cum e în speță împrumutul, s'a făcut recurs la cambie, care după Codul comercial poate servi la ori-ce plată, părțile, nefiind vorba de simplă formă, abandonând în substanță tot ce privește natura obligațiunei se supun la toate dispozițiunile legii cari sunt proprii cambiilor.

Deci, fiind că creditorul civil câștigă avantajul pe care i-l oferă titlul cambiare, precum beneficiul art. 349, girul, sequestrul asigurător fără cauțiune în cas de protest, etc., apoi nici el nu se poate să fie scutit de efectele juridice ale prescripțiunei de 5 ani. Și fiind că prescripția prevăzută de art. 949 al. 2 Cod. com. lovește acțiunile ce derivă din cambii, ea trebuie să fie admisă pentru toate efectele estinctive ale obligațiunei, cerute de interesul public, ca atari titluri să nu rămâe după scadență pentru un mai mare period de timp în suspensie.

Deci consecința juridică care reese de aci, este aceea de a nu putea în alt mod să exercite ori ce altă acțiune în justiție, pentru o creanță reprezentată de cambia prescrisă, de și ar avea la început o cauză civilă, fiind că creanța o dată convertită în cambiară creditorul a pierdut facultatea de a o putea acționa pe cale civilă⁽³⁾.

5. Este adevărat că cambia nu operă novațiunea obligațiunei originare, fiind că novațiunea conf. art. 1130 C. civ. nu se presupune, însă obligațiunea veche revestind caracterul cambiare prin acordul ambilor contractanți, rămâne între ei raportul originar *însă exercitabil numai prin mijlocul cambiei*: Nu s'ar esplica de ce debitorul să se supue la toate rigorile ce trage cu sine forma cambiară (art. 349) pe când din contră creditorul ar putea ori când i va veni la socoteală precum ar fi în decadență sau prescripția cambiară, să lase forma privilegiată o dată convenită și să exercite acțiunea în forma civilă sau comercială, care prin comun acord a fost abandonată⁽⁴⁾.

Am dat în resumat argumentele principale, din cari se invederează că cea mai justă soluțiune e aceea admisă de jurisprudența Curței de apel mai sus reproducă.

G. N. Toneanu

⁽³⁾ Cas. Torino 18 Mart. 1892: Foro Ital. XVII, I, pag. 433; — Cas. Firenze 21 Decembre 1899: Diritto Commerciale XVIII, 1900 col. 281; — Cas. Torino 3 Maiu 1901; Dir. com. 1901 XIX col. 907; — Cas. Fir. 28 Febr. 1901; Dir. com. XIX col. 408; — Supino, Comentarii sulla cambiale ed. Drucker e. Tedeschi No. 583 și urm. și 558 și urm.; — Vidari, vol. VII No. 7432-33 și 7450, edit. penultima.

⁽⁴⁾ Avocat G. Errera Dir. Corm. XVIII, 1900 col. 521; — In acest sens: jud. ocol Slatina, Sculi 21 Ianuar 1902. Curierul Judiciar No. 13/1902 p. 117; — Judecătoria ocol II Galați, G. Stoianovici din 29 Martie 1902, publicată în acest număr pag. 332.

⁽²⁾ Apel Brescia, 31 Oct. 1893: Foro Italiano 1894, I, pag. 510.

JUDECĂTORIA OCOLULUI II GALAȚI

Audiența de la 29 Martie 1902

D. Herscovici cu Lazăr Teodor

Cambie. — Prescripția de 5 ani. — Efectele ei căzute prin prescripție chiar în ce privește datoria. — (Art. 949 C. com. 1903 C. civ.).

Acțiunea care derivă dintr'o cambie se prescrie prin 5 ani și cambia e căzută din efectele sale, atât ca instrument de probație cât și ca cauză a obligațiunei, ca și în orî ce obligație comercială în genere; prescripția stinge radical obligația, nelăsând în urmă de cât o obligație naturală lipsită de orî ce acțiune, deci, cambia nu se transformă în zapis civil.

Purtătorul cambiei nu poate să dea nici jurământul de credulitate admis de Cod. civil în micile prescripții.

S'au ascultat d-l avocat Ciudin din partea reclamantului D. Herscovici și d-l avocat D. Miteșcu, din partea pârâtului Lazăr Teodor.

Judecata,

Asupra acțiunei intentată de D. Herscovici contra lui Lazăr Teodor pentru a fi obligat la plata sumei de lei 240 cu procente și spese;

Având în vedere cererea și susținerile părților;

Având în vedere că reclamantul își întemeiază acțiunea sa pe un bilet la ordin cu data de 25 Aprilie 1896, emis de către Lazăr Teodor în ordinul lui I. Blaustein și cu scadența la 25 August 1896;

Având în vedere că reprezentantul pârâtului se opune la acțiunea prezentă întru cât a trecut mai mult de cinci ani de la scadența până la intentarea acțiunei și prin urmare acțiunea cambială este prescrisă conform art. 949 Cod. comercial;

Având în vedere că reclamantul față de această opunere din partea pârâtului, susține că de și e prescrisă acțiunea cambială, totuși biletul prezentat poate servi ca un simplu înscris din care derivă o acțiune comună supusă prescripțiunei ordinare și în dovedirea cererei sale deferă jurământ pârâtului dacă a plătit suma din cambie, la care jurământ acest din urmă se opune formal;

Având în vedere că după art. 949 Cod. com. se prescriu prin trecere de cinci ani acțiunile ce derivă din cambii, termen care curge din ziua scadenței cambiei; cum dar în fapt se constată că de la scadența, 25 August 1896 și până la intentarea acțiunei 18 Ianuarie 1902, au trecut mai mult de cinci ani, acțiunea cambială pornită în baza biletului la ordin prezentat nu poate fi considerată de cât ca prescrisă, în baza articolului citat mai sus și deci acțiunea reclamantului, din acest punct de vedere, este neîntemeiată în drept. Cât privește susținerea sa că biletul poate fi considerat ca un simplu înscris, trebuie înlăturată acea susținere, de oare-ce, prin trecerea de 5 ani prescripțiunea acțiunei trebuie considerată ca o consecință a stingerei a însuși titlului cambiar, și în acest caz nu se mai poate invoca acțiunea de echitate pe care legea o rezervă purtătorului atunei când e decăzut din acțiunea cambiară, sau când titlul său nu întrunește una din condițiunile esențiale pentru validitatea lui;

Considerând că în ce privește jurământul deferit de reclamant, el este inadmisibil, ne fiind prevăzut de nici un text de lege față de prescripțiunea din art. 949 Cod. com., pe de altă parte, această prescripțiune nu poate fi asimilată micilor prescripțiuni din art. 1903 și 1904 Cod. civ. și față de cari poate fi deferit jurământ conform art. 1906 Cod. civ.;

Că dar acțiunea reclamantului față de Lazăr Teodor în baza cambiei cu scadența la 25 August 1896 pentru plata sumei de lei 240, fiind prescrisă, dînsa urmează a fi respinsă ca atare, obligându-l pe reclamant a plăti lui L. Teodor 25 lei cheltueli, cât s'a apreciat de judecată;

Pentru aceste motive, judecata, respinge ca prescrisă acțiunea intentată de d. Herscovici contra lui Lazăr Teodor, etc.

Judecător (s) G. Stoianovici.

Grefier (s) D. Grigoriu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VĂLCEA

Audiența de la 5 Iunie 1901

Președenția D-lui T. VASILIU, Președinte

Preotul Barbu Rădulescu cu Preotul Gheorghe Iosif Popescu

Sentința civilă No. 294

Acțiune reconvențională. — Excepțiuni. — Deosebirea între simpla apărare ce se poate opune pe calea excepțiunei și acelea ce nu se pot opune de cât pe calea acțiunei reconvenționale.

Acțiune reconvențională. — Când se poate opune. — Când cererile pîritului trebuie să formeze obiectul unui proces pe cale principală.

Succesiune. — Testamente. — Reservă. — Cotitate disponibilă. — Ascendenți. — Colaterali. — Soț supraviețuitor. — Concurență între ascendenți și soțul succesor testamentar. — Care este reserva. — (Art. 673 și 843 Codul civil).

1. *Deosebirea între simpla apărare care se poate opune pe cale de excepțiune și între apărări de acelea cari trebuiesc introduse pe cale de acțiune reconvențională formală, nu este definită nicăeri prin nici o lege, în cât cestiunea urmează a se rezolva după principiile generale, și dupe aceste principii, tot ce servește la apărare într'un mod pur pasiv, care adică înde numai și numai la respingerea reclamațiunei de sine, constituie domeniul adevăratei excepțiuni de fond și se opune ca simplă excepțiune, se probează și se discută după regulile generale ale procedurii și după meritul lor; influențează reclamațiunea prin respingerea orî admiterea în parte a acesteia, sau, găsindu-se nefondată și înlăturându-se, se admite reclamațiunei în total.*

Indată ce însă opunerile pîritului întrec simpla apărare în sensul că dînsul nu se mărginește a discuta pretențiile reclamantului, ci la rîndul său opune pretențiuni independente de reclamațiune, fie chiar alegațiuni de obligațiuni și datorii de orî-ce fel ale reclamantului, pentru a ajunge ast-fel la o compensațiune generală sau parțială, aceasta constituie un cap de cerere care se introduce după regulile proceselor adică pe calea cererei reconvenționale.

2. *Cererea reconvențională servind în definitiv la apărarea pîritului nu poate purta de cât asupra unor daraveri existînd între aceleași persoane și fiind în raport cu natura și obiectul litigiului; în cas însă când pretențiunile ridicate de pîrit nu s'ar referi la raportul și natura litigiului principal, sau ar fi străine de dînsul, în asemenea cas pretențiunea pîritului nu poate fi opusă pe cale de cerere reconvențională ci urmează a face obiectul unui proces principal deosbit.*

3. *Ascendenții lui de cujus, venind la moștenire față de colaterali sau de soțul decedatului, colaterali și soț chemați la moștenire nu ab intestat, ci*

prin testamentul lui de cujus, au drept la jumătatea succesiunii, aceasta fiind rezerva lor în asemenea cas.

Tribunalul.

Având în vedere acțiunea intentată de Preotul Barbu Rădulescu din comuna Prundeni, plasa Oltul Oltețului de jos, jud. Vâlcea, făcută prin petițiunea înreg. la No. 16178/900 și modificată în instanță, de a se reduce liberalitatea făcută de defuncta fca sa Dumitra Preotul Gh. Iosif Popescu prin testamentul autentificat de acest tribunal la No. 394/900, în favoarea soțului său Preotul Gheorghe Iosif Popescu din com. Căineni, plaiul Cozia, jud. Vâlcea, la jumătate din averea redusă și a se obliga numitul defendor să lase în plină proprietate jumătate de avere;

Având în vedere cererea reconvențională făcută de defendorul Preotul Gh. Iosif Popescu prin petițiunea înregistrată la No. 13885/901;

Având în vedere că din lucrările state în dosar rezultă că Preotul B. Rădulescu a chemat pe cale de acțiune principală în judecată pe Preotul Gheorghe I. Popescu, pentru ca față cu densusul în calitate de moștenitor testamentar universal al soției sale Dumitra și fca a reclamantului să se reducă la liberalitatea făcută de Dumitra Dumitra, prevăzută în testamentul autentificat de acest tribunal la No. 394/900;

Având în vedere că în contra acestei cereri principale, defendorul Preotul Gh. Iosif Popescu, introduce o cerere reconvențională, prin care cere mai întâi în baza actului dotal autentificat de acest tribunal la No. 64/98 și a disp. art. 1242 Cod civil, să fie obligat reclamantul Barbu Rădulescu a îi plăti diferite sume de bani drept venitul dotal pe doi ani convenit ca soț al defunctei sale soții Dumitra născută Preotul Barbu Rădulescu și anume: 100 lei drept venitul pe doi ani la cele două zăcători de câte 250 vedre, una socotit 50 lei pe an; 160 lei venitul de 10% pentru 800 lei, costul a 100 vedre vin alb din recolta anului 1896, prevăzută în dotă; lei 150 procentul 5% la suma de 1500 lei pe doi ani de la data căsătoriei și până la moartea soției sale; 620 lei costul a 6000 chilog. porumb din recolta 1897-1898 reținut arbitrar de sus șișul pentru că locul pe care s'a cultivat de mine porumb este dotal; 120 lei plata a trei chirigiilor trimiși de la Căineni de mine la Prundeni pentru a încărcă porumbul oprit de sus șișul; 300 lei daune interese provenite din faptul arbitrar d'a reține recolta mea de porumb, fiind nevoit să cumpăr din altă parte mai scump și să fac cheltueli numeroase; 500 lei costul tescovinei rezultat din 800 vedre vin din recolta anului 1898; 150 lei costul a 15 decaltri rachiu de drojdi, fabricat de mine și oprit de reclamant și în al doilea rând să fie pus de reclamantul Preotul Barbu Rădulescu în calitate de moștenitor rezervatar al defunctei sale fice, în posesia legatului ce i s'a lăsat de Dumitra Preotul Gh. Iosif Popescu prin testamentul autentificat la No. 394/900 și anume asupra averii mobilă și imobilă prevăzută în actul dotal autentificat de acest tribunal la No. 64 din 1898;

Având în vedere că deosebirea între simpla apărare care se poate opune pe cale de excepțiune și apărări de acelea care trebuiesc introduse pe cale de acțiune reconvențională formală nu e definită nicăeri prin nici o lege, în cât cesțiunea urmează a se rezolva după principiile generale;

Având în vedere că după aceste principii tot ce servește la apărare într'un mod pur pasiv, care adică tinde numai și numai la respingerea reclamațiunii de sine, constituie domenul adevăratei excepțiuni de fond și se opune ca simplă excepțiune, se probează și se discută după regulile generale ale procedurii și după meritul lor, influențează reclamațiunea prin respingerea, admiterea în parte a aceștia, sau găsindu-se nefondată este dată la o parte, primindu-se reclamațiunea în total;

Având în vedere pe de altă parte că îndată ce opu-

nerile părâtului între simpla apărare în acest sens, că densusul nu se mărginește a discuta pretențiunile reclamantului, ci la rândul său opune pretențiunii independente de reclamațiune, fie chiar alegațiuni de obligațiuni și datorii ale acestuia de ori ce fel, pentru a ajunge ast-fel la o compensațiune generală sau parțială, acestea constituiesc un cap de cerere care se introduce după regulile proceselor adică pe calea cererii reconvențională;

Având în vedere însă că aceste cereri servind în definitiv la apărarea părâtului nu pot purta de cât asupra unor daraveri existând între aceleași persoane și fiind în raport cu natura și obiectul litigiului, însă, în cas când pretențiunile ridicate de părât nu s'ar referi la raportul și natura litigiului principal, s'aun ar fi străin de densusul, în asemenea casuri, pretențiunea părâtului nu poate fi opusă pe cale de cerere reconvențională ci urmează a face obiectul unui proces principal deosebit;

Având în vedere că punctele conținute în sus zisa cerere reconvențională se referă la niște drepturi care sunt în parte streine litigiului de față: cum venitul a două zăcători, idem de 10% pentru 800 lei costul a 800 vedre vin alb, procente de 5% la suma de 1500 lei de la data căsătoriei până la moartea soției defendorului, costul a 6000 chilograme porumb, plata a trei chirigiilor trimiși de la Căineni la Prundeni pentru a încărcă porumb etc, precum și punerea în posesie a legatului lăsat defendorului de soția sa decedată, fca reclamantului, în calitate de moștenitor rezervatar al numitei sale fice, și care nu se pot conexa cu acțiunea principală de față, prin care se reclamă reducerea liberalității făcută de defuncta Dumitra Preotul Gh. Popescu, prin testamentul autentificat de acest tribunal la No. 394/900 în favorul soțului său Preotul Gh. I. Popescu, la jumătate din averea coprinsă în acel testament;

Că ast-fel fiind punctele conținute în sus citata cerere reconvențională nu se pot introduce în procesul de față și judeca împreună, ci urmează a face obiectul unui proces desvoltat și prin urmare cererea reconvențională în speță se găsește inadmisibilă.

Pentru aceste motive, respinge ca inadmisibilă cererea reconvențională făcută de defendorul Preotul Gh. Iosif Popescu rezervându-i dreptul a face acțiune principală înaintea tribunalului pentru punctele ce ea conține.

Asupra acțiunii în fond:

Având în vedere că părțile recunosc în instanță că Dumitra Preotul Gheorghe I. Popescu, a încetat din viață iar din copia actului dotal, autentificat de acest tribunal la No. 67/98 stată în dosar se constată că reclamantul este părintele legitim al numitei Dumitra căsătorită cu Gheorghe Iosif Popescu azi Preot, fapt care iarăși nu s'a contestat în instanță;

Având în vedere testamentul defunctei Dumitra Gh. I. Popescu, autentificat de acest tribunal la No. 394 din 8 Februarie 1900, prin care lasă legatar universal asupra întregii sale averi mobilă și imobilă ce se va afla în ființă în momentul morții sale de ori-ce fel ar fi cea avere și în ori-ce parte s ar găsi, pe soțul său Preotul Gheorghe Popescu;

Având în vedere că reclamantul și basează cererea sa pentru reducerea dispozițiunilor testamentare la cotitatea disponibilă recunoscută sieși de lege prin art. 843 Cod. civil;

Considerând în principii că dreptul modern consideră succesiunile ab-intestat ca regulă, iară dispozițiunile testamentare ca excepțiuni, că de câte ori liberalitățile conținute în testament, întrec cotitatea disponibilă în detrimentul erzielor rezervatar, legatul său legatele sunt reductibile până la acea cotitate și astfel se vede voința testatorului îngrădită de oareși-cară restricțiuni, pe care nu le poate îndrepta, precum partea rezervată descendenților (copii și nepoți de fii) sau ascendenților (tatăl sau mama);

Considerând că testatorul poate prin simpla sa vo-

înă îndepărta de la succesiunea sa pe orî cari din moștenitorii săi, afară de cei rezervatari; că de și art. 673 Cod civil, prevede că tatăl și mama, venind la succesiune în concurență cu surorii sau frații sau reprezentanții ai acestora au dreptul la jumătate din succesiune, și ast-fel s'ar părea că rezultă că porțiunea rezervată mamei sau tatălui nu e de cât o prătrime, acest articol 843, care interzice liberalitățile prin testament, când acestea trec peste jumătate din succesiune, când în lipsă de copii defunctul lasă tată sau mamă, sau numai unul dintr'ênșii, căci art. 673 prevede cazul când nu e testament și sunt frații sau surorii, cari vin în concurență cu descendenții, și art. 843 prevede cazul când e testament, că față cu principiul că testatorul poate depărta orî-ce colateral de la succesiunea sa îndată ce există testament care esclude pe acești colaterali sau chiar admite numai parte din ei sau chiar pe toți, dacă nu repudiază legatul, acei prăvăzuți în testament, nu succed prin dreptul lor de colateral ci prin voința testatorului și prin consecință au pierdut prin acest fapt calitatea de moștenitori colaterali și au devenit simpli legatari;

Considerând că în cazul de față reclamantul Preotul Barbu Rădulescu, tatăl testatoarei Dumitra Preotul Gheorghe Iosif Popescu, față cu Preotul Gheorghe Iosif Popescu ne venind la succesiune ab-intestat ci testamentară și nici în concurență cu un colateral al defunctei ci cu soțul ei, apoi ca atare are dreptul a cere porțiunea rezervată după lege, adică jumătate conform art. 843 C. civil;

Considerând că testatoarea Dumitra Pr. Gheorghe Popescu nerespectând rezerva cuvenită tatălui său la jumătate din averea sa, testamentul de mai sus urmează a fi redus până la cotitatea disponibilă, adică la jumătate din avere, luând-o jumătate reclamantul și cea laltă jumătate piritul;

Că ast-fel fiind acțiunea reclamantului urmează a fi admisă de fondată;

Având în vedere că reclamantul a cerut și cheltueli de judecată pe cari tribunalul le găsește justificate prin cheltueli de drum și plată de avocat și dar conform art. 146 și 147 din Procedura civilă le fixează la suma de lei 50.

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte T. Vasiliu, trib., admite acțiunea, etc.

(ss) T. Vasiliu, I. Antoniaide

grefier (s) Gr. Nițulescu

TRIBUNALUL ILFOV, Secția I

Audiența de la 15 Decembrie 1901

Președenția D-lui M. CRISTEA, Judecător

V. Pescariu cu Primăria Capitalei

Sentința civilă No. 889

Pensiune.—Funcționar comunal.— Dacă o pensie odată admisă de comisiunea specială pentru pensii comunale, aprobată de consiliul comunal și servită chiar funcționarului un timp oare care mai poate fi revocată sau suspendată de consiliul comunal sau de Ministrul de interne.— (Art. 94 din regulamentul legii pentru pensiunile funcționarilor județeni și comunali).

Competință.— Dacă tribunalul în prima instanță este competente a statua asupra unei asemenea chestiuni.

1. Pensiunile aprobate de consiliile județene și comunale sunt și rămân definitive și ele nu se mai pot rectifica de cât în virtutea unei sentințe judecătorești.

Ast-fel, nici Ministrul de interne nici consiliul comunal nu pot să revoace sau să suspende plata unei asemenea pensii.

2. Pensiunea odată recunoscută de comisiune și încuviințată de consiliul comunal devine o creanță a

funcționarului în contra comunei și prin urmare cererea ce funcționarul face de a i se respecta acest drept câștigat este de competența tribunalului în primă instanță a o judeca.

S'a ascultat d-l avocat Marin Alexandrescu din partea reclamantului V. Pescariu în susținerea acțiunii și pe d-l avocat St. Șoimescu din partea intimetei Primăria Capitalei în combateri.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentată de V. Pescariu prin petițiunea înreg. la No. 733 din 31 Octombrie 1901, prin care cere ca Primăria Capitalei să fie condamnată să îi servească o pensie lunară de 133 lei 32 bani, sau cu începere de la 6 Martie 1896 data înregistrării cererii sale de pensie, sau în mod subsidiar de la 1 Octombrie 1897 data constatărei și recunoașterii pensiei de către comisiunea de pensii, și dobânda legală pentru sumele întârziate;

Având în vedere că din susținerile orale ale părților, din concludsiunile și actele depuse la dosar, rezultă că, V. Pescariu a servit Primăriei Capitalei, cu oare-cari întreruperi, de la 1 Octombrie 1865 până la 8 Noiembrie 1895, având un serviciu efectiv de 16 ani, 10 luni și 9 zile;

Având în vedere că în luna Martie 1896, Pescariu prin petițiunea înregistrată la No. 11024/96 cere de la Primăria Capitalei regularea drepturilor la pensie;

Că această cerere fiind supusă comisiunii speciale pentru regularea drepturilor la pensie a funcționarilor comunali și județeni, această comisiune în ședința din Octombrie 1897, recunoscând drepturile lui Pescariu, admite cererea sa și hotărăște să i-se servească o pensie lunară de 133 lei 32 bani cu începere de la 1 Octombrie 1897;

Că în ședința de la 13 Ianuarie 1898, consiliul comunal, conform art. 86 din regulament, încuviințează această pensie și i-o servește chiar în timp de 6 luni;

Că însă în ziua de 29 Aprilie 1898 Ministrul de interne prin decisiunea No. 7230 anulează deliberarea consiliului comunal pe motiv că s'a violat art. 46 și 98 din regulamentul de aplicațiune al legii de la 23 Februarie 1897;

Că de la această dată Primăria Capitalei în conformitate cu sus zisa decisiune a încetat de a mai servi pensia lui V. Pescariu;

Considerând că art. 94 din regulamentul menționat zice: «Pensiunile aprobate de consiliile județene și comunale sunt și rămân definitive; ele nu se mai rectifică de cât în virtutea unei sentințe judecătorești»;

Considerând că din acest text de lege reese că numai autoritățile judecătorești au dreptul de a rectifica pensiunile odată aprobate; că Ministrul de interne, autoritate administrativă nu poate nici să modifice, nici să rectifice drepturile de pensie ale unui funcționar, odată ce dânsurile au fost recunoscute de comitetul special și încuviințate de consiliul comunal;

Că aforiori Ministrul de interne nu poate să revoace, sau să suspende plata unei asemenea pensii;

Că așa fiind dreptul lui Pescariu, la pensia de lei 133 bani 32 este definitiv și urmează ca Primăria să îi-o servească cu începere de la data încetării acestei plăți.

În ceia ce privește incidentul de incompetință, ridicat de reprezentantul Primăriei pe motivul că Pescariu ar fi trebuit să facă apel în contra decisiunii Ministrului la Curtea de apel, ci nu la Tribunal, conform art. 87 din regulament;

Având în vedere că pensia odată recunoscută de comisiune și încuviințată de consiliul comunal, devine o creanță a funcționarului în contra comunei;

Considerând că Pescariu prin petițiunea înregistrată la No. 733 din 31 Octombrie 1901, nu face apel în contra decisiunii consiliului comunal de oare-ce el era

mulțumit pe dânsa, nu cere să i se recunoască dreptul la pensie, ci bazat tocmai pe existența a acestui drept câștigat și definitiv cere ca tribunalul în virtutea acestui drept să condamne pe sus numita Primărie la îndeplinirea obligațiunei sale de a servi această pensie;

Că în aceste condițiuni tribunalul este competente de a judeca de oare-ce art. 87 nu este aplicabil.

Pentru aceste motive redactate de d-l jude supleant Antonescu, Tribunalul, respinge incidentul de incompetență ridicat de Primăria Capitalei și prin consecință admite acțiunea, etc.

(ss) M. Christea, V. Antonescu

p. grefier (s) D. Dumitrescu

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN BRUGES (Belgia)

Audiența de la 5 Martie 1901

Președenția D-lui D E N E T, President

Van Hollebeke contra lui Dhooghe

Parte disponibilă.—Reservă.—Copii cari au renunțat la moștenire.—Nenumerarea lor.—(Art. 785 și 913 C. fr.—Art. 696, 841 C. rom.).

Copiii cari au renunțat la moștenire nu numără când este vorba de a se fixa partea disponibilă și rezerva autorului lor.

Tribunalul,

Considerând că, pentru a se susține că copiii cari au renunțat la moștenire trebuie să fie numerați de câte ori este vorba de a se fixa rezerva, se invoacă art. 913 (841 C. rom.), care determină partea disponibilă, și ca consecință, rezerva, după numărul copiilor lăsați de defunct, fără a se distinge dacă ei au primit moștenirea sau au renunțat la dânsa;— Considerând că nimic nu ne autorisă a da un sens atât de absolut expresiunei cuprinsă în art. 913 C. civ. (841 C. rom.), dacă mai cu seamă considerăm că aceste expresiuni: *ce dispunătorul lasă la moartea sa*, întrebuintate în acest text servesc a determina persoanele ce defunctul lasă ca moștenitori; că aceasta rezultă mai ales din art. 746, 748 (670, 671 C. rom.), etc.;— Considerând că art. 785 din Codul civil (696 C. rom.) dispune că moștenitorul, care renunță se consideră că n'a fost nici o dată moștenitor; că nu trebuie să perdem din vedere că copilul nu are drept la o rezervă de cât în calitatea sa de moștenitor; că, de câte ori el renunță la moștenire prin aceasta însuș renunță și la rezervă, și că efectul acestei renunțări este de a'l face să fie considerat că n'a fost nici odată considerat ca rezervatar, ceea-ce însemnează că pentru distribuirea bunurilor ale defunctului el se consideră ca neexistent (Laurent, XII, 21), etc.

(Din Sirey, 1902. 4. p. 8)

Observație.— Reserva saū *legitima*, după cum se zicea altă dată (art. 967 C. Calimach), este o porțiune din moștenirea ab intestat, *quota di eredită*, după cum se exprimă art. 808 din Codul Italian, garantată în folosul unor moștenitori (descendenți și din ascendenți numai tatăl

și mama) numiți rezervatari, în contra liberalităților lui *de cujus*.

Este de observat că legea nu determină câtimea rezervei fie a descendentului (art. 841), fie a ascendentului (art. 843), ci numai partea disponibilă, așa în cât partea din moștenire care constituie rezerva saū legitima rezultă numai indirect și pe cale de consecință.

Codul german fixează din contra rezerva (*Pflichtteil*) în mod direct și invariabil la jumătate din ceea-ce rezervatarul ar fi avut, dacă testatorul ar fi murit ab intestat (art. 2303) (1). Acest Cod conferă rezerva descendenților, ascendenților din primul grad, adică tatălui și mamei, ca și la noi, și soțului supraviețuitor, de câte ori ei au fost excluși de la moștenire prin o dispoziție testamentară (art. 2303, § 2).

Cât pentru cei-alți ascendenți și frații și surorile, ei nu au drept la nici o rezervă. Mai trebuie încă să observăm că, pe când în dreptul nostru, dreptul la rezervă este un adevărat drept la moștenire, în dreptul german, instituțiunea rezervei nu mai are acest caracter, rezervatarul ne având în toate casurile de cât un drept personal la plata unei sume echivalente cu valoarea porțiunei rezervate (2), ceea-ce este conform Codului prusac anterior (3).

Acestea o dată expuse, să venim la chestiunea judecată de tribunalul din Bruges. Textul nostru neadmițând rezerva în mod invariabil, numărul descendenților pe care defunctul îi lasă la moartea sa este baza care va determina câtimea rezervei și a porțiunei disponibile (art. 841).

Chestiunea este însă de a se ști cari copii trebuie să fie numerați și care nu trebuie să fie numerați.

Mai întâi de toate, nu încapă îndoială că descendenții incapabili de a moșteni nu numără, pentru că nu sunt moștenitori. Ast-fel ar fi, de exemplu, copilul care nu era încă conceput în momentul deschiderii moștenirii (art. 654, § 1), saū care s'a

(1) Codul italian fixează de asemenea rezerva în mod invariabil la jumătate din averea defunctului pentru toți copiii legitimi, legitimați saū adoptați și descendenții lor (art. 805, 806) și la o treime pentru ascendenți (art. 807). Este de observat că, în acest Cod, atât soțul supraviețuitor cât și copiii naturali recunoscuți au și ei dreptul la o rezervă (art. 809, § 2 și 812 urm.).

(2) Cpr. Ernst Barre, *Bürgerliches Gesetzbuch und Code civil, Vergleichende Darstellung des deutschen und französischen bürgerlichen Gesetzbuchs* (Berlin 1897), § 176, p. 273.

(3) *Allgemeines Landrecht für die Preussischen Staaten*, partea II, tit. 2, § 434 urm.— *Contră* art. 2589 Cod saxon (*das bürgerliche Gesetzbuch für das Königreich Sachsen*) din 2 Ianuarie 1863.

săvârșit din viață înaintea deschiderii moștenirii, fără a lăsa descendenți care să-l poată reprezenta⁽⁴⁾.

Tot ast-fel, copilul declarat său presupus absent este socotit ca inexistent, și ca atare, nu numără pentru determinarea rezervei (art. 120, 121)⁽⁵⁾.

De asemenea, dacă presupunem că un străin împământenit are un copil străin (adecă născut înaintea împământenirii sale), acest din urmă va număra, ear cel-l'alt nu va număra în privința imobilelor rurale, pentru că el este incapabil de a moșteni aceste imobile (art. 7 Constit.)⁽⁶⁾, ceea ce necontestat este o anomalie.

Ce trebuie să decidem în privința copiilor capabili de a moșteni, însă cari au renunțat la moștenire (art. 695 urm.) sau care s'au făcut nedemni de ea? Chestiunea este din cele mai controversate, însă soluția care ni s'a părut în tot-d'auna cea mai juridică⁽⁷⁾ este cea admisă de tribunalul din Bruges, după care copiii renunțătorii sau nedemni nu numără pentru determinarea rezervei și a porțiunii disponibile.

În adevăr, moștenitorul care renunță sau care s'a făcut nevrednic de moștenire se presupune că n'a fost nici odată moștenitor (art. 696) și că n'a existat nici odată în privința moștenirii, și deci nici în privința rezervei, care nu este de cât o parte din moștenire. Este adevărat că art. 841, care determină rezerva descendenților, vorbește de copiii ce dispunătorul lasă la moartea lui, însă rămâne bine înțeles, că acești copiii trebuie să fie moștenitorii lui. Și dovada cea mai bună că trebuie să fie așa o găsim în art. 849, după care porțiunea de care defunctul a putut să dispue se calculează după numărul și calitatea moștenitorilor. În fine, sistemul opus ne ar conduce la un rezultat cu totul straniu. În adevăr, dacă presupunem că defunctul a lăsat trei copii din care doi s'au făcut nedemni sau a renunțat la moștenire, rezerva copilului rămas singur moștenitor ar fi de trei părți (o parte fiind partea disponibilă) adică mai mare de cât dacă el ar fi fost singur, căci în asemenea caz, rezerva lui ar fi fost numai de jumătate (art. 841). Curtea din București a consacrat această soluție la 15 Aprilie 1885, însă decizia sa este, în această

privință nemotivată⁽⁸⁾. Deși doctrina și jurisprudența franceză sunt împărțite asupra acestei chestiuni celebre⁽⁹⁾, totuși nu stăm un moment la îndoială spre a admite soluția consacrată de sentința ce adnotăm.

Art. 767 din Codul austriac prevede anume că moștenitorul care a renunțat la succesiune sau care s'a făcut nedemn de ea, nu numai că nu are nici un drept la legitimă, ci trebuie să fie considerat ca inexistent în privința formării ei (*hat auf einen Pflichttheil keinen Anspruch, und wird bei der Ausmessung desselben so betrachtet, als wenn er gar nicht vorhanden wäre*). Articolul corespunzător din Codul Calimach (976) nu reproduce partea finală a textului austriac, ci prevede numai că moștenitorul cel neapărat, carele de bună voea sa ori se va lepăda din moștenirea cuvenită lui, sau se va depărta de lege ca un nevrednic de ea, nu poate să ceară legitimă.

D. Alexandresco

⁽⁸⁾ Dreptul din 1885, No. 42.

⁽⁹⁾ Veđi în sensul nostru, Planiol, III, 3061. T. Huc, VI, 147. Baudry, II, 416. Baudry et Colin, *Don. et test.*, I, 723 urm. Thiry, II, 325. Arntz, II, 1773. Vigie, II, 560 și 575. Mourlon, II, 600 urm. Laurent, XII, 21 urm. Marcadé, III, 536. Demolombe, XIX, 97 urm. Vernet, *Revue pratique*, t. 17 (anul 1864), p. 30. Valette, *Mélanges de droit, de jurisprudence et de législation*, I, p. 284 urm. și *Revue pratique*, t. 25 (anul 1868), p. 193 urm. G. P. Petrescu, *Testamentele, etc.*, p. 170. Demante, IV, 45 bis I. Boissonade, *Hist. de la réserve héréditaire*, p. 684 urm., No. 720 urm. (ed. din 1873). Acolas, II, p. 422. Pand. fr., *Don. et test.*, I, 2547 urm. În acest sens s'a pronunțat mai multe curți de apel. Veđi D. P. 66. 2. 67. Sirey, 66. 2. 220. Sirey, 67. 2. 235. D. P. 92. 2. 89 (în privința nedemnităței). — *Contră*. Aubry et Rau, VII, § 681, p. 173, 174, text și nota 5. Troplong, *Donations et testaments*, II, 784 urm. Massé-Vergé, III, § 450, p. 131, nota 4. Duranton, VIII, 298. Saintespès-Lescot, *Donations*, II, 312. Levasseur, *Quotité disponible*, 40. Cas. fr. (care invariabil s'a pronunțat în acest sens). Sirey, 70. 1. 432. D. P. 74. 5. 377. C. Paris. Pand. Périod. 86. 2. 349. Sirey, 88. 2. 225. Veđi și numeroasele decizii citate în Pand. fr., *V^o cit.*, 2549 și în Fuzier-Herman, II, art. 913, No. 27.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

CODICELE DE ȘEDINȚĂ
AL

JUDECATORULUI DE PACE

ADNOTAT ȘI COMENTAT

cuprinzând

Legea pentru Judecătorii de Pace adnotată cu desbaterile parlamentare din 1879, 1894 și 1896. Explicația teoretică și practică a cazurilor, Controversele Legii și Jurisprudența (1868—1902) în comparație cu legiurile vechi, legiurile franceză, belgiană și genevoză în concordantă cu Noul Cod de Procedură. Regulamentul legii pentru Judecătorii de Pace. Legea pentru autentificarea actelor adnotată cu Jurisprudența Inaltei Curți. Legea pentru tocmele agricole.—Legea repausului duminical.— Reproducerea textelor principale din cele-lalte legi relative la competența specială a judelei de ocol cu observații și trimiteri. Inovațiunile noului proiect al legii de pr. civ. relative la competența jud. de ocol. Un index alfabetic al legii timbrului. Tabela noilor taxe de Portare etc.

DE

CORNELIU BOTEZ

Membru de ședință la trib. Botoșani

De vânzare la autor, principalele librării și la redacția și tipografia acestui ziar, de unde se expediază contra valoare plus porto.

— Prețul 6 lei —

⁽⁴⁾ Cpr. Demolombe, XIX, 90, 91. Baudry et Colin, *Don. et testaments*, I, 722 (ed. a 2-a). Pand. fr., *Donations et test.*, I, 2538.

⁽⁵⁾ Demolombe, II, 202 și XIX, 92. Laurent, II, 254 și XII, 17 și 23. Marcadé, III, 539. Aubry et Rau, VII, § 681, p. 173. Baudry et H. Fourcade, *Des personnes*, I, 1265 (ed. a 2-a, 1902). Planiol, III, p. 516, nota 1. T. Huc, I, 447, *in fine*. Pand. fr., *Absence*, 410 urm. Fuzier-Herman, I, art. 136. No. 14. Répert. Sirey, *Absence*, 524. Thiry, II, 324.

⁽⁶⁾ Cpr. Demolombe, XIX, 93. Pand. fr., *Don. et testaments*, I, 2539.

⁽⁷⁾ Veđi t. IV a Comentariilor noastre, p. 307.